Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

MEDDELELSER

FRA

DET STATISTISKE BUREAU.

SJETTE SAMLING.

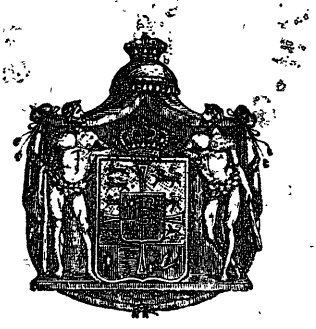

KJÖBENHAVN.

TRYKT I BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI

VED F. S. MUHLE.

1861.

Med nærværende 6te Samling af »Meddelelser fra det statistiske Bureau» sluttes den første Række af disse, og man har derfor troet at burde lade medfølge en Indholds-Fortegnelse over samtlige i de udgivne 6 Samlinger leverede Afhandlinger og Arbeider.

Det er ikke Bureauets Hensigt at ophöre med disse »Meddelelser», men idet en ny Række paabegyndes, hvis første Bind vil udkomme endnu i Löbet af 1861, maa man lade den Forandring i Udgivelsesmaaden indtræde, at de enkelte Artikler ikke herefter som tidligere ville komme særskilte i Boghandelen. Man er nödsaget til at gjöre dette for at forebygge at Bureauet skal blive indesiddende med en Mængde defecte Exemplarer af de forskjellige Bind.

De, der derimod önske successivt at erholde de enkelte Afhandlinger og Arbeider, som det statistiske Bureau lader trykke og som ere bestemte til Optagelse i »Meddelelserne», vil Man saavidt muligt imödekomme i dette deres Önske, naar de i portofrie Breve til det statistiske Bureau herom henvende sig til samme og anmelde sig som Subskribenter paa »Meddelelserne».

Det statistiske Bureau, den 8. Februar 1861.

C. N. David.

II.

Sparekasserne i det danske Monarki i Aaret 1858.

I Löbet af Aaret 1858 ere i Monarkiet ikkun 2 nye Sparekasser traadte i Virksomhed, nemlig een i Kongeriget (i Fjerritslev for Öster- og Vester-Han Herreder i Aalborg Stift) og een i Hertugdömmet Slesvig (i Ulvesbüll). Der bestode saaledes ved Aarets Udgang i hele Monarkiet 168 Sparekasser eller, naar man lægger Folketallet efter Folketællingen af 1. Februar 1855 til Grund, 1 Sparekasse paa 14695 Mennesker. Disse 168 Sparekasser vare fordeelte paa følgende Maade imellem de enkelte Landsdele:

I Kongeriget fandtes	56	Sparekasser,	1	paa	26783 Mennesker,
- Hert. Slesvig	40	—	1	—	9897 —
- Hert. Holsteen . . .	67	—	1	—	7814 —
- Hert. Lauenborg . .	5	—	1	—	9895 —

Af disse 168 Sparekasser har Sparekassen for Skanderborg og Omegn heller ikke for det heromhandlede Regnskabsaar 1858 indsendt Beretning om sin Virksomhed, en Mangel som dog allerede fra 1859 af vil blive afhjulpen, saa at man for Fremtiden tör haabe at kunne meddele en fuldstændig Beretning om samtlige Sparekassers Tilstand og Virksomhed her i Landet, dog enkelte Punkter undtagne, hvorom det hidtil ikke har været og vistnok heller ikke for Fremtiden vil blive muligt at skaffe den önskelige detaillerede Oplysning, tildeels fordi

enkelte Sparekassers Böger ikke ere indrettede herpaa, tildeels fordi ikke alle Sparekassers Bestyrelser ere lige villige til at imödekomme Bureauets tidtudtalte Önsker i saa Henseende. Den sidstnævnte Grund maa det ogsaa tilskrives, at det foreliggende Arbeide först nu kan blive offentliggjort, da flere Beretninger have manglet lige til den seneste Tid.

Ved Regnskabsaarets Slutning 1857 indestod ialt i alle Monarkiets Sparekasser paa Interessenternes Conti 39,564740 Rdlr.[1]) I Löbet af Regnskabsaaret udgjorde Indskuddene 8,878442 Rdlr. og tilskreves Kapitalen som oplagte Renter 806939 Rdlr. (de Interessenterne i det Hele beregnede Renter belöb sig til 1,397992 Rdlr., men heraf udbetaltes deels ved fulde Uddrag, deels i Terminerne 591053 Rdlr.). Interessenternes Tilgodehavende forögedes saaledes ialt med 9,685381 Rdlr., men paa den anden Side uddroges af Sparekassefondene et Belöb af 10,740223 Rdlr., saa at der altsaa ved Regnskabsaarets Slutning i 1858 paa Interessenternes Conti indestod 38,509898 Rdlr. — 1,054842 Rdlr. eller 2,67 pCt. mindre end ved Udgangen af Aaret 1857. Aaret 1858 har saaledes været særdeles ugunstigt for vore Sparekassers Fremgang, og det er navnlig det eneste Aar siden 1849, i hvilket Sparekassemidlerne i det Hele ere blevne formindskede. Grunden hertil maa vistnok næsten udelukkende söges i den i Slutningen af 1857 udbrudte Handelskrisis, som har havt længe fölelige Virkninger, der sporedes hele Aaret 1858 igjennem. Desuden gav Hösten i 1858 paa mange Steder neppe et Middelaars Udbytte, hvilket heller ikke kan have været uden Indflydelse. Imidlertid tör man antage, hvad ogsaa flere Sparekassebestyrelser udtrykkelig have gjort

---

[1]) Ifölge Beretningen for 1857 (Meddelelser fra det stat. Bureau, 5te Samling pag. 50) indestod paa Interessenternes Conti ikkun 39,548663 Rdlr. Forskjellen, 16077 Rdlr., hidrörer deels fra, at man dengang saae sig nödsaget til for Kappel og Marne Sparekasser at benytte Angivelserne for Regnskabsaaret 1856 istedetfor den nu modtagne Opgivelse for 1857, deels fra senere ved Revisionen foretagne Berigtigelser.

opmærksom paa, at allerede Slutningen af det heromhandlede Aar har begyndt at vise en Forandring til det Bedre, og man tör saaledes haabe, at dette tydeligere vil vise sig i Regnskabsaaret 1859. De her antydede Virkninger af Handelskrisen maatte yttre sig paa dobbelt Maade, deels i Indskuddenes Formindskelse deels i Uddragenes Formerelse, og dette har ogsaa virkelig været Tilfældet, som efterfölgende Sammenstilling nærmere udviser. Siden 1854 have Indskuddenes Belöb ikke været saa ringe eller Uddragenes saa stort som i 1858.

	Indskud.	Uddrag.
1854 . . .	9,308832 Rdlr.	5,353055 Rdlr.
1855 . . .	11,738004 —	6,238455 —
1856 . . .	11,701522 —	8,137231 —
1857 . . .	9,879852 —	9,488697 —
1858 . . .	8,878442 —	10,740223 —

Ville vi nu betragte Sparekasserne i hver enkelt Landsdeel, fremgaaer det af nedenstaaende Oversigt, at det især er Kongeriget, hvis Sparekassemidler have været i Tilbagegang, hvilket ikke kan forundre, da Handelskrisen netop yttrede sig her paa en langt mere omfattende Maade end i de andre Landsdele. I Hertugdömmet Slesvig var Tilbagegangen forholdsviis langt mindre end i Kongeriget, og Sparekasserne i Hertugdömmerne Holsteen og Lauenborg have endog havt Fremgang i 1858 som i de tidligere Aar. De paa Interessenternes Conti indestaaende Kapitaler udgjorde nemlig:

	1857.	1858.
i Kongeriget	23,612987 Rdlr.	21,957462 Rdlr.
- Hert. Slesvig . . .	3,224979 —	3,208824 —
- Hert. Holsteen . .	12,025787 —	12,556999 —
- Hert. Lauenborg .	700987 —	786613 —

eller i Kongeriget og Hertugdömmet Slesvig en Formindskelse af resp. 7,01 pCt. og 0,50 pCt., og i Hertugdömmerne Holsteen og Lauenborg en Tilvæxt af resp. 4,42 pCt. og 12,22 pCt.

Den følgende Oversigt viser nærmere, hvorledes denne Forandring er fremkommet:

	Indskud.	Beregnet Interes-senterne i Renter.	Deraf udbetalt.	Altsaa tillagt Capi-talen.	Uddrag.	Forögelse.
	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.
Kongeriget	5,256344	811204	314975	496229	7,408098	÷ 1,655525
Hert. Slesvig	637886	106382	55295	51087	705128	÷ 16155
Hert. Holsteen	2,828311	454381	206543	247838	2,544937	+ 531212
Hert. Lauenborg	155901	26025	14240	11785	82060	+ 85626

Medens Indskuddene i 1858 i alle Landsdele, Hertugd. Lauenborg dog undtaget, have været mindre end i de foregaaende Aar, har det Modsatte været Tilfældet med Uddragene; disse vare stegne til næsten det dobbelte Belöb af Uddragene i 1854. De aarlige Fluctuationer af Indskuddenes og Uddragenes Belöb i det sidste Qvinqvennium sees af følgende Sammenstilling.

Indskuddene udgjorde i:

	Kongeriget.	Hertugd. Slesvig.	Hertugd. Holsteen.	Hertugd. Lauenborg.
	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.
1854.	6,244083	606713	2,356222	101814
1855.	8,194543	665441	2,674551	203469
1856.	7,979711	670385	2,897214	154212
1857.	6,058151	822621	2,867297	131783
1858.	5,256344	637886	2,828311	155901

Uddragene belöb sig til:

1854.	3,360168	382447	1,550621	59819
1855.	4,015596	363948	1,789315	69596
1856.	5,481605	360647	2,230530	64449
1857.	6,588610	461557	2,341172	97358
1858.	7,408098	705128	2,544937	82060

Da det tör antages at have Interesse i flere Henseender at kunne see, hvorledes de enkelte Sparekassers Status er bleven forandret i Aaret 1858, meddele vi her lignende Oversigter, som der findes i de tidligere herfra udgivne Beretninger om Sparekassernes Tilstand i Monarkiet, idet vi dog gjöre opmærksom paa, at der ikke bör lægges altfor megen Vægt paa den her angivne Tilbagegang ved enkelte Sparekasser, da Grunden hertil kan ligge i Oprettelsen af en ny Sparekasse paa et for Interessenterne mere beleiligt Sted. Paa den anden Side vil man heller ikke kunne tillægge Tilvæxten ved de nyoprettede Sparekasser nogen videre Betydning, og vi have derfor foretrukket at meddele de i Aarene 1856 og 1857 oprettede Sparekassers Status uden Angivelse af deres Fremgang.

I Kongerigets Sparekasser var Forholdet följende:

	Ved Slutningen af 1858 indestod	Ved Slutningen af 1857 indestod	Tilvæxt pCt.
	Rdlr.	Rdlr.	
Odense Sparekasse	3,384513	3,653351	÷ 7,4
Kjöbenhavn	1,899469	2,025138	÷ 6,2
Aalborg	1,744325	1,903093	÷ 8,3
Ringsted	1,478783	1,602222	÷ 7,7
Roeskilde	1,008705	1,060036	÷ 4,8
Randers	967712	950109	+ 1,9
Holbæk Amts	941774	924577	+ 1,9
Nakskov	905257	995255	÷ 9,0
Nyborg	782730	828381	÷ 5,5
Holsteinborg	595064	587672	+ 1,3
Svendborg	564969	694463	÷ 18,6
Viborg	492939	556253	÷ 11,4
Horsens	481512	626321	÷ 23,1
Kjöge	467035	434971	+ 7,4
Faaborg	449549	550538	÷ 18,3
Aarhuus	445068	495993	÷ 10,3

	Ved Slutningen af 1858 indestod	Ved Slutningen af 1857 indestod	Tilvæxt pCt.
	Rdlr.	Rdlr.	
Rudkjöbing Sparekasse . . .	444315	522677	÷ 15,0
Assens	368072	447383	÷ 17,7
Frederiksborg	364045	371612	÷ 2,0
Veile	350742	449472	÷ 22,0
Ribe	289238	360752	÷ 19,8
Hobro	246144	283180	÷ 13,1
Præstö	237950	254369	÷ 6,5
Nykjöbing paa Falster	222494	248420	÷ 10,4
Holbæk	201799	180980	+ 11,5
Storehedinge	194910	169463	+ 15,0
Slagelse	170733	185486	÷ 8,0
Helsingör	166014	193214	÷ 14,1
Vordingborg	157594	126037	+ 25,0
Ringkjöbing	147470	204991	÷ 28,1
Bogense	134354	146847	÷ 8,5
Holstebro	131689	197171	÷ 33,2
Hjörring	118032	135834	÷ 13,1
Stege	114039	138567	÷ 17,7
Frederikshavn	113373	134832	÷ 15,9
Fredericia	108016	126328	÷ 14,5
Lemvig	93879	108657	÷ 13,6
Varde	87313	108064	÷ 19,2
Nykjöbing i Jylland	75812	87998	÷ 13,8
Middelfart	68250	71792	÷ 4,9
Rönne	64212	104153	÷ 38,3
Ebeltoft	54708	74979	÷ 27,0
Frederiksværk	53470	60335	÷ 11,4
Thisted	49534	35610	+ 39,1
Edelgave	37964	38017	÷ 0,1
Mariager	17446	21344	÷ 18,
Herlufmagle	7732	6487	+ 19,2

	Ved Slutningen af 1858 indestod	Ved Slutningen af 1857 indestod
	Rdlr.	Rdlr.
Sparekassen „Bikuben" i Kjöbenhavn.	246569	9769
Den sjællandske Bondestands Sparek.	128073	75681
Grenaa	22131	14380
Kolding	19828	13259
Stubbekjöbing	17999	9313
Aastrup	6651	2503
Lyngby	4945	4659
Fjerritslev	10420	"

I Hertugdömmet Slesvigs Sparekasser var Forholdet följende:

	Ved Slutningen af 1858 indestod	Ved Slutningen af 1857 indestod	Tilvæxt pCt.
	Rdlr.	Rdlr.	
Flensborg Sparekasse	526854	576202	÷ 8,6
Sönderborg	362840	357438	+ 1,5
Slesvig	264045	293186	÷ 9,9
Eckernförde	230560	212691	+ 8,4
Broager	123766	123136	+ 0,5
Reuterberg	118038	99386	+ 18,8
Dänischenhagen	109833	104376	+ 5,2
Æröskjöbing	104290	103268	+ 1,0
Graasteen (Sundeved)	101524	134260	÷ 24,4
Burg	94301	90441	+ 4,3
Gelting	87085	75638	+ 15,1
Tönder	82216	71784	+ 14,5
Lögomkloster	81824	85722	÷ 4,5
Husum	76822	69475	+ 10,6
Aabenraa	67232	75606	÷ 11,1
Bredsted	63924	60723	+ 5,3
Haderslev	59476	55267	+ 7,6
Höier	58310	65200	÷ 10,6

	Ved Slutningen af 1858 indestod	Ved Slutningen af 1857 indestod	Tilvæxt pCt.
	Rdlr.	Rdlr.	
Süderstapel Sparekasse . . .	55722	48848	+ 14,1
Bünstorf	52042	45974	+ 13,2
Dörphof	45560	45212	+ 0,8
Graasteen (Flækken)	45554	49963	÷ 8,8
Tönning	36944	34715	+ 6,4
Marstal	36872	35624	+ 3,5
Jeising	35807	37484	÷ 4,5
Hatsted	35246	32785	+ 7,5
Löit	27472	34282	÷ 19,9
Satrup	22984	20935	+ 9,8
Oldenswort	12720	12881	÷ 1,2
Frederikstad	12429	10266	+ 21,1
Garding	10608	10342	+ 2,6
Pellworm	9379	8155	+ 15,0
Tetenbüll	7790	8440	÷ 7,7
Lyksborg	1293	1840	÷ 29,7
Haderslev Byes Omegn . . .	32566	22149	
Mildsted	16478	10080	
Treya	4794	1863	
Nordstrand	497	556	
Ulvesbüll	1033	"	

I Hertugdömmet Holsteens Sparekasser var Forholdet följende:

	Ved Slutningen af 1858 indestod	Ved Slutningen af 1857 indestod	Tilvæxt pCt.
	Rdlr.	Rdlr.	
Altona Sparekasse	3,485895	3,337260	+ 4,5
Kiel	717086	627573	+ 14,3
Rendsborg	676981	713352	÷ 5,1
Itzehoe	527577	490828	+ 7,5
Oldesloe	490866	490155	+ 0,1
Ahrensboeck	467485	463156	+ 0,9
Bordesholm	412742	427097	÷ 3,4

	Ved Slutningen af 1858 indestod	Ved Slutningen af 1857 indestod	Tilvæxt pCt.
	Rdlr.	Rdlr.	
Wilster Sparekasse	304620	316196	÷ 3,7
Heide	297982	280306	+ 6,3
Neumünster	263618	259212	+ 1,7
Geschendorf	258589	230544	+ 12,2
Ploen	247435	233586	+ 5,9
Meldorf	234212	208839	+ 12,1
Marne	219960	205680	+ 6,9
Neustadt	214801	197424	+ 8,8
Glückstadt	211797	209369	+ 1,2
Ahrensboeck (Amt)	209525	206480	+ 1,5
Uetersen	203016	183485	+ 10,6
Elmshorn	163215	153214	+ 6,5
Barmstedt	135264	120048	+ 12,7
Oldenborg	129295	118558	+ 9,1
Rehorst	127361	112246	+ 13,5
Preetz	126744	124766	+ 1,6
Crempe	119136	117955	+ 1,0
Segeberg	118828	132928	÷ 10,6
Trittau	110724	104287	+ 6,2
Burg	108638	100389	+ 8,2
Hohenwestedt	107319	97959	+ 9,6
Nortorf	105694	97491	+ 8,4
Kaltenkirchen	92033	79293	+ 16,1
Schackendorf	91697	93454	÷ 1,9
Bargteheide	90958	90493	+ 0,5
Schenefeld	87173	77794	+ 12,1
Brunsbüttel	83131	81420	+ 2,1
Sülfeld	82476	71998	+ 14,6
Pinneberg	81653	74419	+ 9,7
Cismar	81568	69207	+ 17,9
Lunden	79592	75712	+ 5,1
Bovenau	74581	71468	+ 4,4
Ahrensborg	70317	76371	÷ 7,9
Wesselburen	67672	64627	+ 4,7
Kellinghusen	67582	59146	+ 14,3
Schönberg	61349	57143	+ 7,4

	Ved Slutningen af 1858 indestod	Ved Slutningen af 1857 indestod	Tilvæxt pCt.
	Rdlr.	Rdlr.	
Bramstedt Sparekasse	58688	57759	+ 1,6
Heiligenhafen	53237	43632	+ 22,0
Leezen	52082	47442	+ 9,8
Eddelack	43743	39043	+ 12,0
Segeberg	40609	45201	÷ 10,2
Reinfeld	37241	33168	+ 12,3
Tangstedt	37124	35492	+ 4,6
Lütjenborg	33693	33234	+ 1,4
Büsum	31557	34437	÷ 8,4
Wandsbeck	31503	31604	÷ 0,3
Pronstorf	30117	27404	+ 9,9
Schönkirchen	27965	26674	+ 4,8
Barlt	27019	23957	+ 12,8
Emkendorf	26290	27638	÷ 4,9
Wöhrden	24405	23282	+ 4,8
Rethwisch	23373	20795	+ 12,4
Rastorf	18986	19662	÷ 3,4
Reinbeck	15709	13118	+ 19,8
Hemmingstedt	11432	10433	+ 9,6
Hanerau	9466	9629	÷ 1,7
Lensahn	7229	11702	÷ 38,2
Seedorf	4337	4587	÷ 5,5
Schönweide	2188	2207	÷ 0.9
Falkendorf	819	759	+ 7,9

I Hertugdömmet Lauenborgs Sparekasser var Forholdet följende:

	Ved Slutningen af 1858 indestod	Ved Slutningen af 1857 indestod	Tilvæxt pCt.
	Rdlr.	Rdlr.	
Ratzeburg	252453	216159	+ 16,8
Lauenborg	252152	250372	+ 0,7
Mölln	235865	184388	+ 27,9
Schwarzenbeck	35157	37139	÷ 5,3
Steinhorst	10986	12929	÷ 15,0

De enkelte Sparekassers Rentefod har naturligviis i dette Aar været ligesaa forskjellig som i de tidligere Aar. Forholdene i de enkelte Landsdele sees af følgende Oversigt.

	$2\frac{1}{12}$ pCt.	$2\frac{1}{2}$ pCt.	3 pCt.	$3\frac{1}{8}$ pCt.	$3\frac{1}{4}$ pCt.	$3\frac{1}{2}$ pCt.	$3\frac{2}{3}$ pCt.	$3\frac{3}{4}$ pCt.	$3\frac{4}{5}$ pCt.	4 pCt.	$2\text{-}3\frac{1}{8}$ pCt.	3-4 pCt.
Kongeriget	"	"	4	"	"	14	"	1	1	33	"	2
Hertugd. Slesvig	"	2	12	13	"	1	"	"	"	4	"	7
Hertugd. Holsteen	"	1	20	28	1	6	1	"	"	"	4	6
Hertugd. Lauenborg . . .	2	"	2	1	"	"	"	"	"	"	"	"

Hvad der især fortjener at lægges Mærke til, er det store Antal af Sparekasser i Kongeriget, som svare 4 pCt. — 33 af 56, medens kun 4 Sparekasser i Hertugd. Slesvig give en saa höi Rente til alle Interessenter og 7 Sparekasser til enkelte Interessenter under særegne Omstændigheder og Betingelser. I Hertugd. Lauenborg giver ingen Sparekasse 4 pCt., hvilket ligeledes gjælder for Hertugd. Holsteen, naar undtages at 6 Sparekasser undtagelsesviis, for mindre Summer og for Tjenestetyende, anvende denne Rentefod.

Foruden Interessenternes Kapitaler indestode i Sparekasserne endnu Summer, der vel for störste Delen ere deres egen opsparede Formue, men dog tildeels indbefatte Belöb, der ikke kunne henregnes hertil, saasom Indlaan, forudbetalte Renter af Udlaan etc.; disse sidste Belöb udgjöre

i Kongeriget	864441	Rdlr.
i Hertugd. Slesvig	10130	—
i Hertugd. Holsteen	3709	—
i Hertugd. Lauenborg	„	—
i hele Monarkiet	878280	Rdlr.

Den övrige Sparekasserne selv tilhörende Formue udgjorde ved Regnskabsaarets Slutning i 1858:

i Kongeriget	797585 Rdlr.
i Hertugd. Slesvig	256431 —
i Hertugd. Holsteen	1,188379 —
i Hertugd. Lauenborg	36490 —
i hele Monarkiet	2,278885 Rdlr.

Da den Interessenterne tilhörende Kapital, som ovenfor berört, udgjorde 38,509898 Rdlr. og den egne Kapital belöb sig til 3,157165 Rdlr., indestod saaledes ved denne Tid i det Hele i Sparekasserne

i Kongeriget.	23,619488 Rdlr.
i Hertugd. Slesvig	3,475385 —
i Hertugd. Holsteen	13,749087 —
i Hertugd. Lauenborg . . .	823103 —
i hele Monarkiet	41,667063 Rdlr.

Administrationsomkostningerne, hvorunder ogsaa de Belöb ere indbefattede, der af flere Sparekasser, navnlig i Kongeriget, anvendes i veldædige Öiemed, have ved samtlige Sparekasser i Monarkiet i Aaret 1858 belöbet sig til 99583 Rdlr. eller 0,24 pCt. af den hele ved Regnskabsaarets Slutning indestaaende Kapital. Fordeelt paa de forskjellige Landsdele har denne Udgift udgjort

i Kongeriget . . . . . 62161 Rdlr. (0,26 pCt. af Sparekassekapit.),
i Hertugd. Slesvig . . 9435 — (0,27 — — —),
i Hertugd. Holsteen . 26407 — (0,19 — — —),
i Hertugd. Lauenborg 1580 — (0,19 — — —).

Ved Udgangen af 1857 indestod det Interessenterne i de da bestaaende Sparekasser tilhörende Belöb paa 190153[1]) Conti

[1]) Dette Tal stemmer ikke med det i forrige Beretning om Sparekasserne (Meddelelser fra det stat. Bureau, 5te Saml. pag. 66) meddeelte — 189108. Forskjellen hidrörer fra, at Bureauet senere er kommet til Kundskab om Contis Antal i den sjællandske Bondestands, Kappel og Marne Sparekasser, medens paa den anden Side paa Grund af manglende Oplysninger for 1858 Antallet af Conti i Oldenborg Sparekasse i 1857 her er bleven fradraget. Sparekasserne i Kiel og Rendsborg, hvis Böger ikke ere indrettede efter Conti, men efter Löbenummere for hvert Indskud, ere ligesom ifjor ikke medtagne i den efterfölgende Oversigt over Contis Antal og Fordeling.

og i Löbet af Aaret 1858 aabnedes 29086 nye Conti, hvilket tilsammen udgjör 219239 Conti. Derimod bleve 34003 Conti i dette Aar afsluttede, d. v. s. deres Eiere erholdt de paa dem indestaaende Belöb udbetalte. Ved Udgangen af Regnskabsaaret 1858 vare altsaa de Interessenterne tilhörende Kapitaler fordeelte paa 185236 Conti, og har saaledes Antallet af Conti i Aarets Löb lidt en Formindskelse af 4917 eller 2,59 pCt.

Det er ikke uden Interesse at sammenligne ovenstaaende Angivelser med dem af samme Art for tidligere Aar, og vi meddele derfor en Oversigt over de i de sidste 5 Aar nyaabnede og salderede Contis Antal:

	Aabnede Conti.	Salderede Conti.
1854	36098	19476
1855	42382	20494
1856	38556	25291
1857	32158	29335
1858	29086	34003

Det fremgaaer heraf, at der i hvert af de foregaaende 4 Aar er aabnet langt flere nye Conti end i 1858 — i 1855 endog 45,7 pCt. flere — og at paa den anden Side i dette Aar (1858) langt flere Conti ere blevne salderede end i noget foregaaende Aar, navnlig 74,6 pCt. flere end i 1854, det förste Aar i det her fremstillede Qvinqvennium.

Sammenligner man endelig det hele Antal af Conti ved Udgangen af 1858 med det samlede, Interessenterne til samme Tid tilhörende Belöb, vil det vise sig, at Contiernes Gjennemsnitsstörrelse er stegen fra Aar til Aar. Paa hver Conti indestod nemlig i Gjennemsnit:

i 1854	173½	Rdlr.
i 1855	187	—
i 1856	198	—
i 1857	200	—
i 1858	200	—

I de enkelte Landsdele stillede Forholdet mellem de i Aarets Löb aabnede og salderede Conti og Totalsummen af Conti ved Regnskabsaarets Slutning i resp. 1857 og 1858 sig paa følgende Maade:

	Contis Antal 1857.	Aabnede Conti.	Salderede Conti.	Difference.	Contis Antal 1858.
Kongeriget	114789	16116	22124	÷ 6008	108781
Hertugd. Slesvig	19557	3586	3727	÷ 141	19416
Hertugd. Holsteen	52060	8738	7690	+ 1048	53108
Hertugd. Lauenborg . . .	3747	646	462	+ 184	3931

Antallet af Conti er saaledes aftaget i Kongeriget og Hertugdömmet Slesvig med resp. 5,23 og 0,72 pCt., men derimod tiltaget, om end kun ubetydeligt, i Hertugdömmerne Holsteen og Lauenborg (resp. 2,01 og 4,91 pCt.).

Ligesom ovenfor skulle vi her meddele, hvorledes Antallet af de aabnede og salderede Conti stillede sig i de enkelte Landsdele i de sidste 5 Aar.

Aabnede Conti:

	Kongeriget.	Hertugd. Slesvig.	Hertugd. Holsteen.	Hertugd. Lauenborg.
1854.	22865	3916	8860	457
1855.	26956	4218	10444	764
1856.	24124	3288	10519	625
1857.	19087	3623	8857	591
1858.	16116	3586	8738	646

Salderede Conti:

1854.	10708	2747	5741	280
1855.	11726	2691	5773	304
1856.	14939	2034	8005	313
1857.	18692	2500	7752	381
1858.	22124	3727	7690	462

De nyaabnede Contis Antal var i Kongeriget og Hertugdömmet Holsteen i Aaret 1858 mindre end i noget tidligere Aar, i Hertugdömmet Slesvig derimod större i 1858 end i 1856 og i Hertugdömmet Lauenborg större end i Aarene 1854, 1856 og 1857, men mindre end i 1855, og paa den anden Side var de salderede Contis Antal i 1858 i Kongeriget, Hertugdömmet Slesvig og Hertugdömmet Lauenborg endog meget betydelig större end i noget foregaaende Aar, hvorimod deres Antal i Hertugdömmet Holsteen vel var större i 1858 end i 1854 og 1855, men mindre i 1856 og 1857.

Ved at gaae over til de efterstaaende Oplysninger om Contis Fordeling efter Störrelsen kunne vi ikke andet end meget beklage, at flere Sparekasser end i tidligere Aar have erklæret sig ude af Stand til at imödekomme Bureauets Anmodning om fuldstændige Efterretninger angaaende dette Punkt, som dog er særdeles egnet til at give et Indblik i det Omfang, hvori disse Instituter benyttes af dem, til hvis Gavn de særlig og oprindelig ere stiftede, og vi maae saameget mere beklage, at det bliver vanskeligere og vanskeligere at erholde denne Oplysning, som en Sammenligning med tidligere Aar derved saa godt som bliver umuliggjort. Foruden Odense og Tönder Sparekasser, fra hvilke Bureauet allerede tidligere har maattet savne de heromhandlede Oplysninger, have heller ikke Sparekasserne for Schönberg i Hertugdömmet Holsteen og for Ratzeborg i Hertugdömmet Lauenborg denne Gang indsendt nogen Meddelelse om Contis Fordeling. Paa den anden Side skulle vi ikke undlade at fremhæve, at Bureauet tilligemed de övrige Oplysninger om Kappel og Marne Sparekasser ogsaa har erholdt de her nærmest i Betragtning kommende Meddelelser om Conti og deres Fordeling. I de övrige Sparekasser i Monarkiet vare Conti fordeelte paa följende Maade:

Indtil 10 Rdlr.	14719	eller	8,93 pCt.
Imellem 10 og 20 Rdlr. .	13625	—	8,27 —
— 20 — 50 — .	26543	—	16,11 —
— 50 —100 — .	30795	—	18,69 —
— 100 —200 — .	31196	—	18,93 —
— 200 —300 — .	17294	—	10,49 —
— 300 —500 — .	16134	—	9,79 —
Over 500 Rdlr.	14477	—	8,79 —

Tilsammen 164783.

Det fortjener at bemærkes, at det forholdsvise Antal af Conti under 50 Rdlr. er noget tiltaget i det sidste Aar i Sammenligning med de foregaaende Aar 1857 og 1856, medens Conti imellem 50 og 200 Rdlr. omtrent have bevaret det samme Forhold, og Conti over 200 Rdlr. ere blevne forholdsviis formindskede, hvilket navnlig gjælder Conti over 500 Rdlr. Dette Forhold stillede sig nemlig i disse tre Aar saaledes:

	1856.	1857.	1858.
Conti under 50 Rdlr.	31,6 pCt.	32,6 pCt.	33,31 pCt.
— mellem 50 og 200 Rdlr. .	37,4 —	37,4 —	37,62 —
— — 200 — 500 — .	20,9 —	20,3 —	20,28 —
Over 500 Rdlr.	10,1 —	9,7 —	8,79 —

Endnu mere mangelfulde end disse Oplysninger om Antallet af Conti i de enkelte Contoklasser, ere Oplysningerne om de i hver Klasse indestaaende Totalbeløb. Foruden de ovennævnte Sparekasser have nemlig endnu Sparekasserne i Kjöbenhavn, for den sjællandske Bondestand, i Bogense, Husum og Slesvig undladt at give Meddelelse herom.

I de övrige Sparekasser i Monarkiet indestod paa Conti:

Under 10 Rdlr.	74048 Rdlr.	eller 0,24	pCt.
Imellem 10 og 20 Rdlr. . .	190169 —	— 0,62	—
— 20 — 50 — . .	837507 —	— 2,74	—
— 50 —100 — . .	2,071355 —	— 6,76	—
— 100 —200 — . .	4,257555 —	— 13,90	—
— 200 —300 — . .	3,996857 —	— 13,05	—
— 300 —500 — . .	6,038322 —	— 19,72	—
Over 500 Rdlr.	13,157215 —	— 42,97	—
Tilsammen	30,623028 Rdlr.		

Tage vi de samme större Contoklasser som ovenfor, ville vi finde, at Forandringerne i denne Henseende ere höist ubetydelige; dog synes det, som om de paa de mindre Conti indestaaende Kapitaler i de sidste Aar indtage en noget större Andeel af det samlede Belöb end tidligere, medens det Modsatte da vil være Tilfældet med de större Conti. Af hvert 100 Rdlr. indestod nemlig:

	1856.	1857.	1858.
paa Conti under 50 Rdlr.	3,5	3,5	3,60
— mellem 50—200 Rdlr.	20,3	20,2	20,66
— — 200—500 —	33,9	32,9	32,77
— Over 500 Rdlr.	42,3	43,4	42,97

Betragte vi dernæst de enkelte Landsdele for sig, med Hensyn til Contiernes forholdsvise Antal, saa vare af 100 Conti

	Kongeriget.	Hertugd. Slesvig.	Hertugd. Holsteen.	Hertugd. Lauenborg.
under 10 Rdlr.	9,79	8,36	7,72	7,39
mellem 10 og 20 Rdlr. . .	8,31	8,98	8,04	6,00
— 20 — 50 — . .	15,63	18,68	15,96	17,29
— 50 —100 — . .	18,11	20,20	19,04	20,94
— 100 —200 — . .	19,06	19,34	18,49	20,37
— 200 —300 — . .	10,48	9,14	11,05	9,49
— 300 —500 — . .	10,52	8,92	8,97	7,61
over 500 Rdlr.	8,10	6,38	10,73	10,88

eller i de större Contoklasser:

	Konge-riget.	Hertugd. Slesvig.	Hertugd. Holsteen.	Hertugd. Lauenborg.
under 50 Rdlr.	33,73	36,02	31,72	30,68
mellem 50 og 200 Rdlr. .	37,17	39,54	37,53	41,31
— 200 — 500 — .	21,00	18,06	20,02	17,13
over 500 Rdlr.	8,10	6,38	10,73	10,88

Heraf fremgaaer da, at Sparekasserne i Hertugdömmet Slesvig modtage forholdsviis langt flere Indskud fra mindre formuende Folk, at de med andre Ord langt mere svare til deres Öiemed, end Sparekasserne i de andre Landsdele.

Af de i hver Klasse indestaaende Totalbelöb kom

	Konge-riget.	Hertugd. Slesvig.	Hertugd. Holsteen.	Hertugd. Lauen-borg.
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
paa Conti under 10 Rdlr.	0,27	0,34	0,19	0,15
— mellem 10 og 20 Rdlr.	0,61	0,84	0,60	0,42
— — 20 — 50 —	2,57	4,09	2,61	3,06
— — 50 — 100 —	6,43	9,45	6,57	6,80
— — 100 — 200 —	13,74	17,41	13,26	13,61
— — 200 — 300 —	12,76	14,04	13,30	11,69
— — 300 — 500 —	21,50	21,52	16,89	13,32
— over 500 Rdlr.	42,12	32,31	46,58	50,95
paa Conti under 50 Rdlr.	3,45	5,27	3,40	3,63
— mellem 50 og 200 Rdlr.	20,17	26,86	19,83	20,41
— — 200 — 500 —	34,26	35,56	36,19	25,01
— over 500 Rdlr.	42,12	32,31	46,58	50,95

I Hertugdömmet Slesvig eiede Indehaverne af de mindre Conti, der som ovenfor viist ere forholdsviis flere i Antal end i de andre Landsdele, ogsaa et forholdsviis större Belöb af de paa samtlige Conti indestaaende Kapitaler.

I de 145 Sparekasser i Monarkiet, der have oplyst Contieiernes Livsstilling, tilhörte:

Börn	28054	Conti	eller	18,64 pCt.
Tjenestetyende	49320	—	—	32,77 —
Arbeidsfolk	5223	—	—	3,47 —
Haandværkere	8045	—	—	5,35 —
Handlende og Söfarende . . .	2509	—	—	1,67 —
Selskaber	3149	—	—	2,09 —
Militaire	1459	—	—	0,97 —
Bönder.	27730	—	—	18,42 —
Myndlinger	6527	—	—	4,34 —
Forskjellige og Unavngivne .	18485	—	—	12,28 —

Tilsammen 150501 Conti.

I det Hele vil man bemærke, at der i denne Henseende ikke finder synderlig Forskjel Sted imellem 1858 og tidligere Aar; de Forandringer, der have gjort sig gjældende i det indbyrdes Forhold, ere for ubetydelige til at omtales nærmere.

I de enkelte Landsdele stillede Forholdet sig paa följende Maade:

	Kongeriget.	Hertugd. Slesvig.	Hertugd. Holsteen.	Hertugd. Lauenborg.
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Börn	17,64	26,03	19,37	13,63
Tjenestetyende	33,83	32,81	29,63	32,38
Arbeidsfolk	1,71	3,50	8,11	8,73
Haandværkere	5,01	3,88	6,65	7,68
Handlende og Söfarende . .	1,31	4,53	1,65	1,37
Selskaber	2,04	2,26	2,14	2,39
Militaire	1,28	0,43	0,33	0,31
Bönder	21,98	13,08	10,18	15,67
Myndlinger	2,44	4,77	8,80	13,18
Forskjellige og Unavngivne	12,76	8,71	13,14	4,66

Sluttelig skulle vi meddele, hvorledes de Sparekasserne tilhörende Kapitaler ved Regnskabsaarets Slutning i 1858 have

været anbragte, hvorved dog maa bemærkes, at Bikuben, Grenaa og Oldenborg Sparekasser ikke have kunnet give denne Oplysning, de tvende förstnævnte paa Grund af disse Anstalters Forbindelse med andre Instituter.

Af de, de övrige Sparekasser i Monarkiet tilhörende Kapitaler

indestod i Statskassen	187689 Rdlr.	ell.	0,45	pCt.
vare anbragte i Statspapirer	1,326743 —	—	3,22	—
— — i andre offentl. Papirer	2,793042 —	—	6,77	—
— — i Nationalbankactier .	142702 —	—	0,35	—
— — i Nationalbanken . . .	87001 —	—	0,21	—
— — i Discontobanker . . .	29800 —	—	0,07	—
— — i private Forskrivninger	34,520289 —	—	83,68	—
— — i Diverse (forfaldne Renter, Laan til Communer etc.). .	1,243915 —	—	3,01	—
— contant Beholdning	922141 —	—	2,24	—
Tilsammen	41,253322 Rdlr.			

Forskjellighederne i Anbringelsesmaaden i de enkelte Landsdele sees af följende Oversigter:

	Kongeriget.	Hertugd. Slesvig.	Hertugd. Holsteen.	Hertugd. Lauenborg.
	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.
I Statskassen	138807	48882	"	"
- Statspapirer	1,188756	30993	77993	29001
- andre offentlige Papirer . .	1,636869	8000	911776	236397
- Nationalbankactier	142702	"	"	"
- Nationalbanken	75000	12001	"	"
- Discontobanker	29800	"	"	"
- private Forskrivninger . . .	19,140490	3,066212	12,018197	295390
- Diverse	525929	226420	237877	253689 *)
- contant Beholdning	470689	82877	359949	8626
Tilsammen . . .	23,349042	3,475385	13,605792	823103

*) Heri er indbefattet et Belöb af 243534 Rdlr. i Ratzeborg Sparekasse, hvis Anvendelse ikke er specificeret.

eller af hver 100 Rdlr. vare anbragte

	Konge-riget.	Hertugd. Slesvig.	Hertugd. Holsteen.	Hertugd. Lauenborg.
i Statskassen	0,59	1,41	"	"
- Statspapirer	5,09	0,89	0,57	3,52
- andre offentlige Papirer . .	7,01	0,23	6,70	28,72
- Nationalbankactier	0,61	"	"	"
- Nationalbanken	0,32	0,35	"	"
- Discontobanker	0,13	"	"	"
- private Forskrivninger . . .	81,98	88,23	88,33	35,89
- Diverse	2,25	6,51	1,75	30,82
- contant Beholdning	2,02	2,38	2,65	1,05